

Op de fiets met Emile

Emile Claus fietsroute

FIETSNETWERK

Deze fietsroutes: route Deinze (33 km), route Waregem (34 km) of de volledige route (64 km) kan je ook online terugvinden op routeyou.com. Download onderstaande QR-code en kies je Emile Clausroute.

www.emile-claus.be
www.mudel.be
www.waregem.be/emileclaus
www.deinze.be/fietsroutes
www.waregem.be/fietsroutes

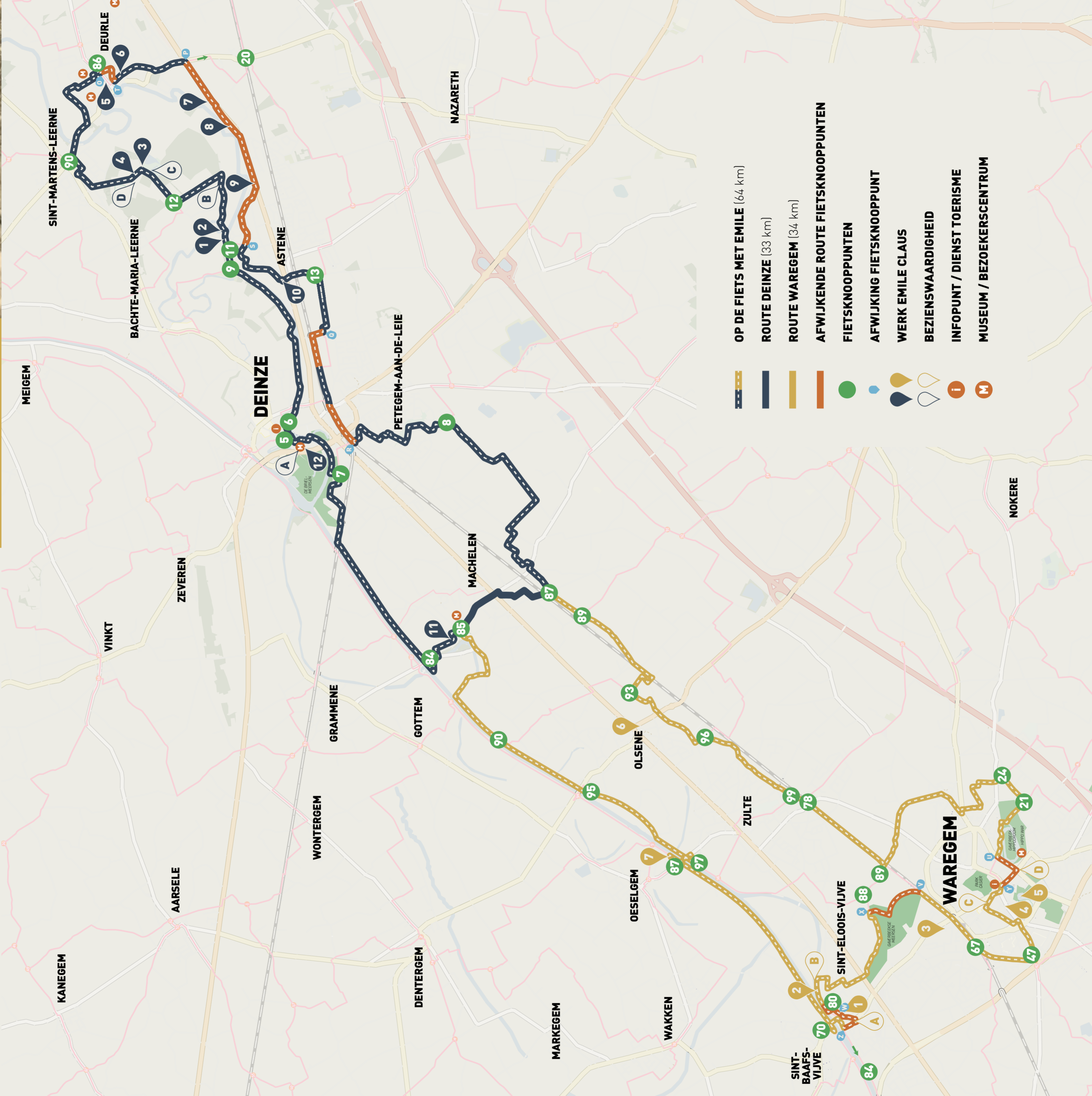
modul open van dinsdag tot en met zondag van 11.00u. tot 17.00u.

COLOFON

Deze fietsbrochure is een uitgave van stad Waregem, stad Deinze en modul naar aanleiding van het Emile Clausjaar 2024.

verantwoordelijke uitgevers:
 Burgemeester Jan Vermeulen, Brielstraat 2, 9800 Deinze
 Burgemeester Kurt Vanryckeghem, Gemeenteplein 2, 8790 Waregem

editie 2024

OP DE FIETS MET EMILE (64 km)

ROUTE DEINZE (33 km)

ROUTE WAREGEM (34 km)

AFWIJKENDE ROUTE FIETSKNOOPPUNTEN

FIETSKNOOPPUNTEN

AFWIJING FIETSKNOOPPUNT

WERK EMILE CLAUS

BEZIENSWAARDIGHEID

INFOPUNT / DIENST TOERISME

MUSEUM / BEZOEKERSCENTRUM

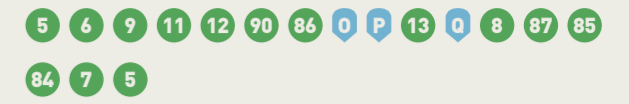

ROUTE DEINZE (33 km)

STARTPUNT MUDEL DEINZE

Fietsen richting Deurle

Fiets vanuit de Lucien Matthysslaan rechts de Brielstraat in. Sla dan direct links af naar de Markt. Vanaf daar volg je de knooppunten.

AFWIJING B Bij knooppunt 86 wijk je even af. Je slaat rechts af naar de Philippe de Denterghemlaan om meteen links de Bachtenberge in te fietsen. Je buigt mee naar rechts en daarna sla je rechts af naar de Muldersdreef. Op het einde van de straat sla je links de Dorpsstraat in. Je volgt nu de borden richting knooppunt 20.

AFWIJING P Vlak voor knooppunt 20 wijk je af van het fietsnetwerk. Op de rotonde aan het einde van de Pontstraat sla je rechts af, de Xavier De Cocklaan in. Een beetje verder sla je opnieuw rechts de Xavier De Cocklaan in die overgaat in de Emiel Clauslaan. Daarna sla je de eerste straat rechts in, de Oude straat. Je vervolgt de route door rechts de Dokter Adriaan Martenslaan te volgen tot op het einde. Aan het einde kom je uit op het kruispunt van de Hellestraat en de Karperstraat. Vanaf daar volg je de borden richting knooppunt 13.

AFWIJING Q Op het einde van Astene Dreef sla je tweemaal rechts af de Gampelaerdreef in. Vlak voor de spoorwegbrug sla je direct links af de Prinses Elisabethfietslaan, ofwel 'F7' op. Je fietst tot over de Jacques Roggebrug en vlak daarna vertaalt je de F7 door scherp naar links af te slaan. Je slaat rechts de Sint-Hubertstraat in en volgt opnieuw de knooppunten richting knooppunt 8.

Fietsen richting Machelen

Fiets vanuit de Lucien Matthysslaan richting de Brielpoortbrug en volg knooppunt 7 door de brug over te steken.

AFWIJING R In de Sint-Hubertstraat wijk je even af van het fietsnetwerk. Vlak voor de fietstunnel sla je links de weg omhoog in en dan direct scherp rechts de Prinses Elisabethfietslaan, ofwel F7 op. Bij de kruising van de F7 en de Gampelaerdreef ga je even aan en sla je rechts de dreef in. Dan sla je twee keer links af totdat je in Astene Dreef fietst. Je volgt verder richting knooppunt 13 en daarna knooppunt 11.

AFWIJING S Voor knooppunt 11 wijk je opnieuw even af van het netwerk. Op het kruispunt van de Hellestraat en de Karperstraat ga je rechtdoor de Dokter Adriaan Martenslaan in tot op het einde. Aan het einde van de straat sla je linksaf de Oude straat in. Op het einde hou je even halt om de rijweg veilig over te steken, om naar links te fietsen. Daarna vervolg je je route door de eerste straat schuin links in te slaan, de kasseibaan op. Op het einde steek je de grote baan weer over en sla je links af. Aan het rondpunt fiets je links, de Pontstraat in. Nu zit je terug op het netwerk en volg je de borden richting knooppunt 86.

AFWIJING T Eenmaal in de Dorpsstraat, nog voor knooppunt 86, wijk je een laatste keer af van het netwerk. Voorbij de Sint-Aldegondiskerk sla je rechts de Muldersdreef in. Sla daarna links de Bachtenberge in en blijf links meedraaien. Sla op het einde van de straat rechts de Philippe de Denterghemlaan in tot aan knooppunt 86. Volg daarna weer het fietsnetwerk richting knooppunt 90.

ROUTE WAREGEM (34 km)

STARTPUNT PARKING KERK SINT-ELOOIS-VIJVE

Fietsen richting Sint-Baafs-Vijve

Fiets het Sint-Elooisplein door tot aan het water en ga rechts. Blijf rechtdoor fietsen tot je op de brug komt en ga links de brug over. Volg verder de knooppunten.

AFWIJING U Op het einde van de Hippodroomstraat wijk je even af van het fietsnetwerk. Sla links af de Zuiderlaan in en fiets tot aan de lichten. Links op de hoek zie je het kasteeldomein van Potegem liggen. Je neemt rechts de Holstraat en komt uit op de Markt, fiets achter de kerk door en volg het fietsnetwerk verder richting knooppunt 47.

AFWIJING V Bij het fietsen langs de spoorlijn richting knooppunt 89 wijk je even verder af van het fietsnetwerk. Net voorbij de Gaverbeek draai je links mee via de Oude Spoorwegberm richting de Gaverbeekse Meersen en neem je na de bocht de Koesstraat rechts. Op het einde ga je links en volg je verder het fietsnetwerk richting knooppunt 80.

AFWIJING W Op het einde van de Emiel Clausstraat, aan het geboortehuis van Emile Claus, wijk je even af van het fietsnetwerk en ga je naar links in de Aloise Biebuyckstraat. Iets verderop neem je rechts de Schoondestraat en volg je rechts mee langs de kerk, startpunt van de lus Waregem.

Fietsen richting centrum Waregem

Ga langs de kerk naar links de Schoondestraat in en neem opnieuw links de Aloise Biebuyckstraat richting de brug. Voor de brug, aan het geboortehuis van Emile Claus ga je rechts de Emile Clausstraat in en neem je de eerste straat links, Leieas. Aan het water volg je rechts verder richting de knooppunten.

AFWIJING X Niet voor je aan knooppunt 88 bent, ga je rechts de Koesstraat in en volg je het pad door de Gaverbeekse Meersen langs de Oude Spoorwegberm tot je weer op het fietsnetwerk komt dat langs de spoorlijn loopt richting knooppunt 67.

AFWIJING Y Op de Markt wijk je opnieuw even af van het fietsnetwerk door rechts de Holstraat in te slaan. Aan het kruispunt zie je voor je het kasteeldomein van Potegem. Je gaat links de Zuiderlaan op en neemt verderop de eerste straat naar rechts, de Hippodroomstraat. Zo ben je weer op het fietsnetwerk richting knooppunt 21.

AFWIJING Z Volg verder richting knooppunt 84 langs het water. Neem de eerste straat links, het Sint-Elooisplein en fiets door tot aan de kerk van Sint-Eloois-Vijve.

ROUTE DEINZE [33 km]

A mudel – Museum van Deinze en de Leiestreek (Lucien Matthyslaan 3-5, Deinze)

Het mudel - Museum van Deinze en de Leiestreek herbergt sinds zijn ontstaan in 1942 zowel de roemrijke kunstproductie van de Leieschilders als het belangrijke erfgoed uit de regio, met een focus op de negentiende eeuw tot heden. De blijvende aantrekkingskracht van de schilderachtige Leiestreek, het verhaal van het industriële en agrarische leven dat zich ontwikkelde rond de Leie en de sterke verwevenheid tussen beide, lopen als een rode draad door de collecties. Het huidige witte museumgebouw, eenvoudig en strak van lijn, dateert van 1981. Pronkstuk is *Bietenogst* van Emile Claus, die verder nog met een 15-tal schilderijen en meer dan 100 tekeningen in de verzameling is vertegenwoordigd.

1 Emile Claus, *Het sas te Astene*, 1903 (Hellestraat 20, Deinze)

In 1856 werd een nieuw recht stuk Leie gegraven om vijf kilometer sierlijke meanders af te sluiten voor de scheepvaart. Zeven jaar vóór Claus dit zicht op doek vastlegde vanop een bootje werd de oorspronkelijke houten ophaalbrug vervangen door een ijzeren T-vormige balansbrug. Het Sas van Astene is sinds 1994 beschermd als monument.

2 Emile Claus, *Olmen langs het kanaal*, 1904 (IvERGANG Leieoever/Maaigemdijk, Deinze)

Het hoge kleine bruggetje, waaronder de afgesneden Leie-arm in de nieuwe Leie loopt, geeft toegang tot de Maaigemdijk. Dit landschap, nog steeds een van de mooiste en meest paradijselijke in Astene, schilderde Claus onder de warme gloed van een zomerse avondzon.

B Doorkijkje Villa Zonneschijn (Wegel tussen Maaigemdijk en Leiemeersdreef, Deinze)

Via dit doorkijkje kan je aan de overkant van de Leie kijken naar de achterzijde en de tuin van Villa Zonneschijn.

C Kasteel Ooidonk (Ooidonkdreef 9, Deinze)

De huidige waterburcht in Spaans-Vlaamse renaissancestijl dateert uit het eind van de zestiende eeuw en is een van de mooiste kastelen van België. Eerst was het in handen van telgen van de familie della Faille. Sinds 1864 tot op vandaag wordt het bewoond door de familie t’Kint de Roodenbeke.

3 Emile Claus, *Het park van Ooidonk*, 1892 (De Montmorencydreef, Deinze)

Vanuit zijn tuin had Claus een oogstrelend zicht over de weiden en velden van Ooidonk die zich uitstrekten tussen de Leie en het kasteel. Dat ook het park van het imposante kasteel heel inspireerde, verwondert niet. De siervijver met zijn driebogige brug werd pas in het midden van de negentiende eeuw aangelegd.

4 Emile Claus, *De Ooidonkdreef te Bachte-Maria-Leerne*, 1902

De Ooidonkdreef verbindt het dorp met het kasteeldomein. Een aantal schilderijen van Emile Claus kwamen hier tot stand. In de dreef richting dorp passeer je Goed te Réables en wat verderop de Blauwe Poort. Enkele huizen in het dorp in rode baksteen zoals de aloude herberg De Sterre hebben nog de kleurrijke vensterluiken die herinneren aan de aanhorigheden van het kasteel.

D Goed te Réables (Ooidonkdreef 5, Deinze)

Opgericht als een van de aanhorige hoeves van het kasteel Ooidonk, gaat de geschiedenis van het Goed te Réables terug tot het begin van de zeventiende eeuw, met het woonhuis als oudste gedeelte. De stallingen werden toegevoegd in de negentiende eeuw, waarvan een opgericht in 1856 als stokerij voor het kasteel.

5 Jenny Montigny, *Kleuterschool te Deurle* (Philippe de Dentergheilaan 7, Sint-Martens-Latem)

De kloosterzusters van de Orde van Sint-Vincentius à Paulo onderwezen in de Sint-Jozefschool. Ook wel aangeduid als bewaarschool vond de kinderloze Jenny Montigny er inspiratie voor talloze werken. Montigny had een levenslange verhouding met de 26 jaar oudere Emile Claus nadat ze bij hem les volgde.

6 Emile Claus, *Zicht op Deurle*, 1920 (Cyril Buyssewegel, Sint-Martens-Latem)

Vanop de Molenberg, de heuvel waarop de paalwoning van Cyril Buysse stond, ontplooit zich een schitterend panorama: een slingerende Leie doorsnijdt de weiden, met op de voorgrond het kerkje van Deurle. Dit werk werd gemaakt tijdens een van de talloze bezoeken van de schilder aan zijn vriend-schrijver.

7 Emile Claus, *Bietenogst*, 1890 (veld vlak voor Xaver de Cocklaan 8, Sint-Martens-Latem)

Op een boogscheut van de woning van Emile Claus, op de scheiding van Astene en Deurle, ligt het veld waarop zich het tafeerel van *Bietenogst* afspeelde. Claus observeerde er de harde arbeid van de oogst van voederbieten in een koude novembermaand. Het werd de inspiratie voor zijn magistrale schilderij dat altijd met zijn naam zal verbonden blijven en nog steeds verwondering opwekt.

8 Emile Claus, *Terugkeer van de markt*, 1894 (Emiel Clauslaan 143, Deinze)

Dikke bomenrijen sierden de steenweg tussen Deinze en Deurle en zorgden op warme dagen voor een aangename koelte. De terugkeer van de markt van Deinze, door Claus levendig weergegeven, kan je je perfect voor de geest halen in het oude stukje Emiel Clauslaan ter hoogte van restaurant Halifax.

9 Emile Claus, *Villa Zonneschijn*, 1906 (Emiel Clauslaan 101, Deinze)

Claus was verknocht aan het ruime, blank geschilderde landhuis waar hij in 1886 met zijn vrouw Charlotte Dufaix ging wonen. Gelegen tussen de steenweg en de Leie waren het voormalige jachtpaviljoen en de idyllische omgeving een voortdurende inspiratiebron, in alle seizoenen en in alle lichtnuanceringen. Emile Claus ligt er in de tuin begraven, een beeld van George Minne siert het graf.

10 Hubert Malfait, *De gendarmes*, 1925 (Hubert Malfaitplein, Deinze)

De jonge Hubert Malfait (1898-1971) krijgt als aspirant-kunstenaar van Emile Claus (die in Astene vaste klant was in het café van Malfaits vader) goede raad. Claus spoort Malfait aan om rond de natuur te werken en Malfait toont hem zijn eerste schilderijtjes. Later zal Malfait zich ontwikkelen als expressionist. *De gendarmes* naderen vanuit het dorp het kruispunt met de steenweg tussen Gent en Kortrijk. Bijna visionair kijken ze over de weg richting het huidige Malfaitplein.

11 Emile Claus, *De communicanten*, 1893 (Leihoeckstraat 2, Zulte)

Claus schilderde zijn petekind Eva toen ze samen met de andere communicanten de kerk van Machelen-aan-de-Leie verliet. Het zicht van deze kerkwegel vanuit de Leihoeckstraat is grotendeels bewaard gebleven. Aan de andere kant van de kerk ligt Machelenput, de nu afgesneden Leiearm die meermaals een inspiratiebron was voor schilders zoals Albert Saverys, Modest Huys en Roger De Backer.

12 Emile Claus, *De dochter van de hovenier*, 1908 (mudel, Deinze)

Het museum is gelegen in de Lucien Matthyslaan. De straat is genoemd naar de man die samen met zijn vrouw Germaine Declercq jarenlang en met succes heeft geijverd voor de bouw van het mudel - Museum van Deinze en de Leiestreek. Lucien Matthys onderhandelde als schepen van de stad Deinze al mee de schenking van *Bietenogst* door Claus' weduwe in 1942. Het koppel Matthys-Declercq schonk uiteindelijk ook gefaseerd hun hele privécollectie aan het museum, waaronder het zonnige *De dochter van de hovenier*.

ROUTE WAREGEM [34 km]

A Sint-Eligiuskerk Sint-Eloois-Vijve (Sint-Elooisplein, Sint-Eloois-Vijve)

De Sint-Eligiuskerk, in oorsprong dertiende-eeuws, werd in 1937 als monument beschermd. Peter Benoit, zoon van de sasmeeester, kende de artistieke ambities van de jonge Claus. ‘Mielke’ Claus vergezelde hem soms om de blaasbalg van het kerkorgel te trappen wanneer Benoit er wou spelen of componeren. Later kon Peter Benoit de ouders van Emile Claus ervan overtuigen hun zoon te laten studeren aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen.

1 Geboortehuis Emile Claus (Aloïse Biebuyckstraat 40, Sint-Eloois-Vijve)

Emile Claus is geboren op 27 september 1849 in ‘Het Gildhuis’, een herberg, kruidenierswinkel en lokaal van de gilde van de boogschutters, dicht bij de Leiebrug. Op vandaag vind je er café Ter Leie, op de hoek met de Emiel Clausstraat.

2 Emile Claus, *De boottrekker*, 1865

In 1865 schildert Emile Claus een boottrekker van een voorbijvarende Leieboot bij de monding van een beek of bijrivier van de Leie. Het trektoew van de boottrekker is bevestigd aan de mast van het zepschild. De Ketsersstraat in Sint-Eloois-Vijve herinnert aan het vroegere ambacht van sloopboottrekker, boottrekker of ketsjer.

B Leiesas Sint-Eloois-Vijve

Bij het sas over de Leie stond een wit huis van de sas- of sluismeester. Jacobus Benoit, de vader van musicus Peter Benoit, was de sasmeeester van Vijve tussen 1863 en 1875. ‘Het sashuis van Vijve, dat mijn vader als sluismeester - ontvanger gedurende ettelijke jaren bewoonde, is het aantrekkelijkste en schoonste aller Leiesashuizen’ schreef Peter Benoit in 1885 in zijn ‘Vlaamse brieven’.

3 Modest Huys, *Het Rozenhuis* (Ter Elststraat 4, Waregem)

Villa *Het Rozenhuis* werd door de familie De Zutter gebouwd met de bedoeling er kunstenaars te huisvesten of in uit te nodigen. Modest Huys (beïnvloed door Emile Claus) was de eerste bewoner van deze villa. Hij woonde er van eind 1909 tot begin 1912. Met het verblijf van kunstenaar Gustave van de Woestyne (tussen 1919 en 1925) kreeg *Het Rozenhuis* een internationale reputatie. De straatnaam [Ter Elststraat] herinnert aan het achtergelegen domein en de villa Ter Elst van de familie De Zutter, gelegen in de Vijfseweg 21.

4 Café De Groene Lanteern (Stormestraat, Waregem)

Het monumentale *Hanengevecht in Vlaanderen* werd in 1882 door Emile Claus geschilderd en hij gooid e datzelfde jaar hoge ogen mee op het Salon van Parijs. Claus beeldt er bekende dorpsfiguren (cafébazen, vlashandelaars, een pijlenraper, spoorwerkers…) op af. Een bijgebouw van de vroegere herberg *De Groene Lanteern* in de Stormestraat in Waregem was in die tijd de plaats bij uitstek voor het bijwonen van de omstreden hanengevechten.

C Kunstacademie Waregem (Olmstraat 25, Waregem)

Rond 1866 werd er door toedoen van grootgrondbezitter Felix De Ruyck (zelf amateurschilder) en burgemeester Jules Storme een nieuwe ‘Academie voor Architectuur en Kunst’ [in de volksmond de ‘Tekenschool’] opgericht in de Stationstraat, waar nu de Sint-Paulusschool - Campus College gevestigd is. ‘Mielke’ Claus zag er niet tegen om te voet van Vijve naar Waregem te trekken want daar kon hij de ‘Tekenschool’ volgen. Sinds 2002 vind je de stedelijke kunstacademie waar vroeger het klooster van de Paters Oblaten (en het Sint-Paulusinstituut) gevestigd was.

5 Emile Claus, *De ijsvogels*, 1891

Voor het topwerk *De ijsvogels* uit 1891 liet Emile Claus zich allicht inspireren door de gelijknamige novelle van de Waregemse schrijver Léonce Ducatillon (pseudoniem Max Van Vijve). In plaats van de Keukelmeersen (de huidige Elindus Arena en het bijhorende Regenboogpark in Waregem) nam Emile Claus de Leie als decor voor de spelende kinderen die zich met hun ijsstoel op de dichtgevroren rivier begaven.

D Kasteeldomein van Potegem (Zuidlerlaan 54, Waregem)

Het kasteel van Potegem maakte sinds de middeleeuwen deel uit van de gelijknamige heerlijkheid. De Gaverbeek vormde de scheidingslijn met de heerlijkheid Waregem. De Franse bezetters schaften deze feodale structuren af op het einde van de achttiende eeuw en Potegem werd deel van Waregem. Mogelijk uit schrik voor inbeslagname door de Duitse bezetter, werd Claus’ schilderij *Hanengevecht in Vlaanderen* tijdens WO II verborgen in het kasteel van Potegem. Daarna werd het ingewerkt in de lambrisering in het grote salon.

6 Modest Huys, *De was in de Lente*, ca. 1908

Kunstenaar Modest Huys (1874-1932) uit Olsene-Zulte kwam op het eind van de negentiende eeuw in contact met Emile Claus en ging op zijn aanraden studeren aan de academie van Antwerpen. Hij werd sterk beïnvloed door het werk van de ‘Meester van Astene’, maar vond toch een eigen signatuur en werkte vooral in de regio tussen Machelen-aan-de-Leie en Waregem en iets later ook rond Wakken en Oeselgem.

11 Emile Claus, *De communicanten*, 1893

7 Emile Claus, *Vlasoogst in Vlaanderen*, 1885

Het verbouwen van vlas situeerde zich langs de Leie tussen Potegem-Deinze en Wervik en in de Mandelvallei. De rootkwaliteit van het Leiewater was uitstekend en het vlas uit de Leiestreek stond bekend als het beste ter wereld. De Leie kreeg bijgevolg haar bijnaam ‘The golden river’. Omwille van vervuiling en geurhinder werd het roten in de rivier afgebouwd en verplaatst naar roterijen. Tegenwoordig wordt het vlas meestal geroet op velden in Frankrijk (dauwroten).

ROUTE DEINZE

Op de fiets met Emile

